

Załącznik do Uchwały Nr XXXVIII/268/2022
Rady Gminy Nowe Miasto nad Wartą
z dnia 24 marca 2022 r.

GMINNY PROGRAM
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
DLA GMINY NOWE MIASTO NAD WARTĄ
NA LATA 2022-2025

SPIS TREŚCI

I. Wprowadzenie	3
II. Diagnoza sytuacji lokalnej w zakresie problemów związanych z używaniem alkoholu, narkotyków oraz innych uzależnień przez mieszkańców Gminy Nowe Miasto nad Wartą....	5
III. Analiza badanych problemów oraz cele Programu.....	15
IV. Zadania do realizacji	16
V. Zasoby Gminy w rozwiązywaniu problemów uzależnień.....	23
VI. Koordynowanie zadań Programu	24
VII. Finansowanie zadań Programu.....	24
VIII. Ewaluacja realizacji zadań.....	25
IX. Materiały źródłowe.....	26

I. Wprowadzenie

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Nowe Miasto nad Wartą na lata 2022-2025, zwany dalej Programem, jest wynikiem obowiązków nałożonych na jednostki samorządu terytorialnego ustawą z 17 grudnia 2021 roku o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2469) w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii, uzależnień behawioralnych i innych problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych.

Zadania na rzecz ograniczania stosowania substancji psychoaktywnych, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych ("dopalaczy") oraz uzależnień behawioralnych zawierają ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii oraz Narodowy Program Zdrowia w celu operacyjnym 2: „Profilaktyka uzależnień” - Zintegrowane przeciwdziałanie uzależnieniom.

Zarówno ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi jak i Narodowy Program Zdrowia wskazują **ograniczenie dostępności alkoholu jako strategiczne zadanie samorządów gminnych w zakresie przeciwdziałania problemom alkoholowym**. Wysoka ranga, jaką ustawodawcy nadali tym formom oddziaływań, wynika z faktu, iż ograniczanie dostępności alkoholu jest jedną z najskuteczniejszych metod zmniejszających zarówno poziom spożycia alkoholu, jak i problemów społecznych z tym związanych. Światowa Organizacja Zdrowia w raporcie dotyczącym państw Unii Europejskiej przedstawia swoje rekomendacje do sposobów niwelowania problemów alkoholowych. Wynika z nich, że „Dostępność alkoholu ma wpływ na wielkość konsumpcji, a ta z kolei ma wpływ na rozpowszechnienie problemów. Wzrost liczby punktów sprzedaży, przedłużenie godzin otwarcia, samoobsługa prowadzą do wzrostu konsumpcji, natomiast ograniczenie dostępności – do jej spadku”¹ W uzasadnieniu podaje między innymi, że istotne w tych działaniach są również: kontrola sprzedaży i podawania napojów alkoholowych przez przedsiębiorców nimi handlujących, zwłaszcza w trosce o dzieci i młodzież.

Alkohol jest legalną substancją psychoaktywną i we wszystkich krajach europejskich jest traktowany jako towar szczególny, tym samym nie podlega regułom wolnego rynku

¹J. Moskalewicz, J. Sierosławski, K. Dąbrowska, *Dostępność fizyczna alkoholu a szkody zdrowotne*, „Alkoholizm i Narkomania”, tom 18, nr 4/2005.

i handel nim jest reglamentowany. W Polsce za realizację polityki ograniczającej dostępność alkoholu odpowiedzialny jest samorząd gminny. Rada gminy podejmując stosowne uchwały uwzględniają zapis art. 12. 7. ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, który stanowi , że maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, usytuowanie miejsc sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych uwzględniają postanowienia gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025 stanowi kontynuację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Gminy Nowe Miasto nad Wartą w 2022 roku oraz Programu przeciwdziałania narkomanii (które tracą swoją moc obowiązującą 31 marca 2022 roku) oraz analogicznych programów wcześniejszych. Program jest elementem Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Nowe Miasto nad Wartą na lata 2016-2025. Program odpowiada na występujące w Gminie problemy związane z piciem alkoholu i używaniem substancji psychoaktywnych oraz uzależnieniami behawioralnymi.

Aktami prawnymi regulującymi kwestie realizacji działań z przedmiotowego zakresu są w szczególności:

1. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1119 ze zm.);
2. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 2050 ze zm.);
3. Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz.1956 ze zm.);
4. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249);
5. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1057 ze zm.);
6. Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 711 ze zm.);
7. Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 176 ze zm.);
8. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 305, ze zm.);

9. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2022r. poz. 559);
10. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1285 ze zm.);
11. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 ze zm.);
12. Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 685);
13. Ustawa z dnia 6 marca 2018 r. prawo przedsiębiorców (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 162 ze zm.);
14. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021 – 2025 (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 642).

II. Diagnoza sytuacji lokalnej w zakresie problemów związanych z używaniem alkoholu, narkotyków oraz innych uzależnień przez mieszkańców Gminy Nowe Miasto nad Wartą

Liczba mieszkańców Gminy Nowe Miasto nad Wartą w latach 2019-2021:

	2019	2020	2021
Liczba mieszkańców ogółem	8992	8984	8845

1. Wstęp do diagnozy

Postulowane od dawna przez specjalistów połączenie programów przeciwdziałania uzależnieniom nie prowadzi automatycznie do możliwości ujednoczenia opisu wszystkich zjawisk z tego zakresu. Najważniejsze problemy w konstruowaniu spójnej diagnozy wynikają z podstawowych różnic w tym zakresie:

- używanie alkoholu jako substancji legalnie dostępnej jest znacznie lepiej opisane i zdiagnozowane w oficjalnych statystykach;
- używanie narkotyków, jako substancji nielegalnych jest diagnozowane w sposób ograniczony – poprzez badania naukowe, obejmujące przede wszystkim deklaracje oraz informacje pozyskiwane przez instytucje pomocowe i lecznicze; z oczywistych powodów pozyskane w ten sposób dane nie mogą zostać zweryfikowane choćby w oparciu o oficjalne dane sprzedażowe;
- brakuje danych pozwalających zdiagnozować skalę i specyfikę zjawiska uzależnień behawioralnych – tego rodzaju badania należy uznać za jedno z wyzwań nowego,

scalonego Programu, także ze względu na kwestie współwystępowania i wzajemnego wpływu różnego rodzaju uzależnień.

2.Dane uzyskane od podmiotów realizujących zadania w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.

W gminie Nowe Miasto nad Wartą, podobnie jak i w całym kraju uzależnienie od alkoholu i innych środków psychoaktywnych oraz przemoc w rodzinie stanowią ważny problem społeczny. Szacunkowe dane dotyczące problemu uzależnienia od alkoholu w skali kraju obrazuje poniższa tabela.

Populacje osób, u których występują różne kategorie problemów alkoholowych (dane szacunkowe Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych)

Kategorie problemów alkoholowych		W Polsce 38,6 mln	W gminie Nowe Miasto nad Wartą
Liczba osób uzależnionych od alkoholu	ok. 2% populacji	ok. 800 tys.	ok. 178 osób
Dorośli żyjący w otoczeniu alkoholika (współmałżonkowie, rodzice)	ok. 4% populacji	ok. 1,5 mln	ok. 356 osób
Dzieci wychowujące się w rodzinach alkoholików	ok. 4% populacji	ok. 1,5 mln	ok. 356 osób
Osoby pijące szkodliwie	5-7% populacji	2-2,5 mln	ok. 443-620 osób
Ofiary przemocy domowej w rodzinach z problemem alkoholowym	2/3 osób dorosłych oraz 2/3 dzieci z tych rodzin	Razem ok 2 mln osób: dorosłych i dzieci	ok. 472 osoby: dorosłe i dzieci

Diagnoza problemów społecznych Gminy Nowe Miasto nad Wartą zawarta w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Nowe Miasto nad Wartą na lata 2016-2025 wskazuje na występujące problemy związane z uzależnieniem od alkoholu, narkotyków, dopalaczy oraz innych uzależnień. Jako przyczyny uzależnień ankietowani mieszkańcy gminy wskazali w szczególności na problemy występujące w rodzinach a także łatwy dostęp do alkoholu i innych środków psychoaktywnych². Z kolei z raportu opracowanego

² Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Nowe Miasto nad Wartą na lata 2016-2025

na podstawie przeprowadzanych co 4 lata ogólnopolskich badań ankietowych ESPAD³ w szkołach wynika, że napoje alkoholowe są najbardziej rozpowszechnioną substancją psychoaktywną wśród młodzieży. Badaniem objęto grupę uczniów w wieku 15-16 lat oraz grupę starszą 16-17 lat. Badania wykazały, że chociaż raz w ciągu całego swojego życia piło 80,0% uczniów z młodziej grupy i 92,8% uczniów z starszej grupy. Picie napojów alkoholowych jest na tyle rozpowszechnione, że w czasie ostatnich 30 dni przed badaniem piło 46,7% piętnasto-szesnastolatków i 76,1% siedemnasto-osiemnastolatków. Najbardziej popularnym napojem alkoholowym wśród całej młodzieży jest piwo, a najmniej – wino. Badania potwierdziły również palenie papierosów przez młodzież. Chociaż raz w życiu paliło 49,9% ankietowanych z młodziej grupy oraz 65,5% uczniów ze starszej grupy. Wśród badanych marihuaną lub haszyszem chociaż raz w ciągu całego życia używało 21,4% młodszych uczniów i 37,0% starszych uczniów, natomiast w czasie ostatnich 30 dni przed badaniem 9,0% uczniów(15-16-latków) używało marihuany lub haszyszu, a 2,5% dopalaczy. Bardzo poważnym problemem społecznym stają się uzależnienia behawioralne, a w szczególności hazard, uzależnienie od Internetu, a także przemoc rówieśnicza. Według raportu z badań ESPAD 2019 w gry hazardowe chociaż raz, kiedykolwiek w życiu grało 18,2 % badanych piętnasto-szesnastolatków oraz 21,4 % siedemnasto-osiemnastolatków. Z kolei Raport z ogólnopolskiego badania poświęconego nastolatkom w Internecie zrealizowanego przez Państwowy Instytut Badawczy NASK w roku 2020 wskazuje, że co trzeci nastolatek (33,6%) wykazuje się wysokim natężeniem wskaźników problematycznego użytkowania Internetu (PUI), a trzech na stu – bardzo wysokim (3,2%), co piąty nastolatek przyznaje, że doświadczył przemocy w Internecie. Najczęstszymi jej przejawami są: wyzywanie (29,7%), ośmieszanie (22,8%) czy poniżanie (22%).⁴

Uchwały i zarządzenia dotyczące lokalnej polityki wobec alkoholu

W celu zdiagnozowania dostępności napojów alkoholowych na rynku lokalnym, przyjęto następujące wskaźniki : **liczbę uchwalonych zezwoleń na sprzedaż alkoholu oraz liczbę zezwoleń pozostających poza obiegiem prawnym (niewykorzystanych, wolnych); kwotę pozyskanych środków z tytułu udzielania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz kwotę, która przypada rocznie na zakup alkoholu przez każdego mieszkańca Gminy; liczbę punktów sprzedaży napojów alkoholowych oraz liczbę mieszkańców**

³ Janusz Sierosławski, Używanie alkoholu i narkotyków przez młodzież szkolną. Raport z ogólnopolskich badań ankietowych zrealizowanych w 2019 r., Warszawa 2020

⁴ Large. R, (2021), Nastolatki 3.0. Raport z ogólnopolskiego badania uczniów, Warszawa: NASK – Państwowy Instytut Badawczy

przypadających na jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych. Dla lepszego zobrazowania dynamiki problemów do opracowania przyjęto lata 2019-2021 i przedstawiono w poniższych tabelach.

W Gminie Nowe Miasto nad Wartą obowiązuje uchwała nr XLV/250/2018 z dnia 27.08.2018r. Rady Gminy w Nowym Mieście nad Wartą w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie Gminy Nowe Miasto nad Wartą.

Tab. 1. Liczba uchwalonych zezwoleń i zezwolenia wydane przedsiębiorcom w latach 2019-2020.

	2019	2020	2021
Liczba zaplanowanych zezwoleń (uchwały)	135	135	135
Liczba zezwoleń wydanych (udzielonych) przedsiębiorcom	67	74	74
Liczba zezwoleń „niewykorzystanych”	68	61	61

Bardzo wysokie liczby zezwoleń pozostających poza obiegiem prawnym (niewykorzystanych) świadczą o bardzo dużej dostępności alkoholu w Gminie.

Rynek napojów alkoholowych w Gminie

Wartość sprzedaży napojów alkoholowych w placówkach handlujących alkoholem w Gminie Nowe Miasto nad Wartą w latach 2018-2021 przedstawia poniższa tabela.

Tab. 2. Wartość alkoholu sprzedanego w placówkach na terenie Gminy na podstawie oświadczeń złożonych przez przedsiębiorców.

	2018	2019	2020	2021
Wartość sprzedanego alkoholu w placówkach handlujących alkoholem w mieście	4 838 854,44	5 051 229,98	5 551 786,88	6 133 212,52
Liczba mieszkańców ogółem w poszczególnych latach	9012	8992	8916	8845
Roczna wysokość środków przeznaczonych na zakup alkoholu w przeliczeniu na 1 mieszkańca Gminy	536,93	561,75	622,67	693,41

Analiza powyższych danych wskazuje, że wartość sprzedaży napojów alkoholowych w placówkach handlujących alkoholem w **Gminie w latach 2018 - 2021 sukcesywnie**

wzrasta. W 2021 roku w porównaniu z 2018 r. jest to wzrost o kwotę 1 294 358,08 zł co wskazuje na **wysoką** dostępność alkoholu, a tym samym wzrastającą liczbę problemów generowanych przez spożywanie alkoholu.

Wskaźnikiem dużej dostępności alkoholu jest również rosnąca wysokość środków przeznaczonych na zakup alkoholu w przeliczeniu na jednego mieszkańca Gminy. **W roku 2021 jest to kwota 693,41zł.**

Tab. 3. Liczba osób na 1 punkt sprzedaży napojów alkoholowych w Gminie

	2019	2020	2021
Liczba mieszkańców ogółem w poszczególnych latach	8992	8984	8845
Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych	25	26	27
Liczba osób przypadających na 1 punkt sprzedaży napojów alkoholowych	359	346	327

Na podstawie powyższych danych należy stwierdzić, że w Gminie Nowe Miasto nad Wartą występuje **niekorzystny wskaźnik dotyczący liczby osób przypadających na jeden punkt sprzedaż napojów alkoholowych (im mniej osób, tym większa dostępność alkoholu).**

Światowa Organizacja Zdrowia wskazuje, że na jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych powinno przypadać 1000-1500 osób. Badania wykazują, że spożycie alkoholu i nasilenie problemów społecznych rosną, gdy zwiększa się gęstość punktów sprzedaży napojów alkoholowych i wydłużają się godziny ich sprzedawania⁵.

Rada Gminy nie przyjęła uchwały w sprawie ograniczenia w godzinach nocnych sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży w sklepach (w tym na stacjach paliw). Nie przyjęła również uchwały w sprawie stałego lub czasowego zakazu sprzedaży, podawania, wnoszenia oraz spożywania napojów alkoholowych na określonym obszarze Gminy.

⁵ *Problemy związane z dostępnością alkoholu-środowiskowe metody zapobiegania, Świat Problemów 2001.*

Placówki Wsparcia Dziennego dla dzieci

Gmina Nowe Miasto nad Wartą, mając na celu wsparcie dzieci, w szczególności z rodzin z problemami alkoholowymi, innych środków psychoaktywnych oraz przemocy w rodzinie prowadzi zajęcia opiekuńczo-wychowawcze w świetlicach zlokalizowanych na terenie Gminy. W roku 2021 działalność prowadzona była w świetlicach wiejskich w Kruczynie, Skoraczewie, Chwałęcinie, Chromcu, Dębnie i Szyplowie.

W roku 2016 na mocy ustawy z dnia z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej powstała Placówka Wsparcia Dziennego „Świetlica Słoneczko” w Boguszynie. W ramach prowadzonej działalności dzieci mają zapewnioną opiekę i wychowanie, pomoc w nauce, organizację czasu wolnego, zabawę i zajęcia sportowe oraz rozwój zainteresowań. Wychowawcy placówek współpracują z rodzicami lub opiekunami dziecka, a także z placówkami oświatowymi i innymi podmiotami działającymi na rzecz dziecka i rodziny. Pobyt dziecka w placówce wsparcia dziennego jest nieodpłatny i dobrowolny, chyba że do placówki skieruje dziecko sąd. Liczbę dzieci korzystających z zajęć obrazuje poniższa tabela.

Tab. 4. Liczba dzieci objętych wsparciem dziennym w latach 2019-2021

	2019	2020	2021
Liczba dzieci uczęszczających do świetlic prowadzących zajęcia opiekuńczo-wychowawcze oraz Placówki Wsparcia Dziennego „Świetlica Słoneczko”	100	100	103

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Nowym Mieście nad Wartą (GKRPA) prowadzi działania zgodne z zapisem art. 4¹ ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. W tym zakresie współpracuje z Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Nowym Mieście nad Wartą (realizatorem Programu), instytucjami realizującymi zadania w obszarze profilaktyki i wsparcia osób i rodzin z problemem uzależnienia oraz przemocy w rodzinie, a w szczególności z Zespołem Interdyscyplinarnym do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Punktem Interwencji Kryzysowej, Punktem Konsultacyjnym, oraz Komendą Powiatową Policji w Środzie Wielkopolskiej. GKRPA w stosunku do osób wobec których wpłynął wniosek o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego, podejmuje czynności diagnostyczne, kieruje na badanie biegłych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu, prowadzi rozmowy motywujące do podjęcia

leczenia oraz podejmuje działania zmierzające do wydania przez sąd postanowienia zobowiązującego do poddania się leczeniu odwykowemu. Członkowie GKRPA celem zwiększenia dostępności do usług w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie w ramach swoich kompetencji prowadzą poradnictwo i wsparcie dla osób i rodzin z problemem uzależnienia i przemocy domowej.

Tab. 5. Realizacja ustawowych zadań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Zadania Komisji	2019	2020	2021
1. Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu wobec osób uzależnionych od alkoholu, w tym:			
- liczba przyjętych wniosków	11	11	15
- liczba rozmów motywujących do podjęcia leczenia	11	11	15
- liczba osób zmotywowanych do podjęcia leczenia dobrowolnego	7	4	9
- liczba osób pozostający w trakcie leczenia dobrowolnego	0	0	6
- liczba osób, które zostały skierowane na badanie przez biegłych,	4	5	0
- liczba wniosków skierowanych do sądu.	4	5	0
- liczba udzielonych porad osobom uzależnionym, współuzależnionych, rodzinom z problemem przemocy	10	10	13
2. Opiniowanie wniosków przedsiębiorców ubiegających się o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, w tym:			
- liczba zaopiniowanych wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych	1	13	3
3. Udział członków komisji w pracach grup roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie	12	17	10

Realizowane zadania w latach 2019-2021 przez GKRPA wskazują na ważny obszar jakim jest przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Członkowie Komisji są członkami Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Nowym Mieście nad Wartą. W latach 2019-2021 członkowie Komisji uczestniczyli łącznie w 39 spotkaniach grup roboczych w sprawach, w których osoby stosujące przemoc w rodzinie były pod wpływem alkoholu.

Punkt Informacyjno-Konsultacyjny w Boguszynie

Punkt prowadzi działalność informacyjną oraz poradnictwo w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie, a w szczególności udziela informacji o możliwościach podejmowania leczenia odwykowego, motywuje do podjęcia terapii, udziela wsparcie i pomoc psychospołeczną osobom po zakończeniu terapii odwykowej, propaguje zdrowy tryb życia. W Punkcie dyżuruje specjalista terapii uzależnień, który zajmuje się działaniem związanym z profilaktyką alkoholową i narkotykową oraz udziela wsparcia osobom i rodzinom z problemem uzależnienia oraz przemocy w rodzinie. Punkt Informacyjno-Konsultacyjny działa w strukturze Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowym Mieście nad Wartą.

Tab. 6. Liczba osób i rodzin objętych korzystających z Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego

	2019	2020	2021
Liczba porad udzielonych: - osobom z problemem alkoholowym	30	38	39
- dorosłym członkom rodziny osoby z problemem alkoholowym (w tym współuzależnionym i DDA)	17	18	18
- osobom doznającym przemocy w rodzinie	5	15	17
- osobom stosującym przemoc w rodzinie	15	11	10

Placówki leczenia odwykowego, z których korzystają mieszkańcy

Mieszkańcy Gminy Nowe Miasto nad Wartą mają możliwość podjęcia leczenia odwykowego w placówkach działających w szczególności na terenie województwa wielkopolskiego. Poniższa tabela przedstawia liczbę osób z Gminy, które według danych Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Zespołu Interdyscyplinarnego podjęły leczenie uzależnień na oddziałach stacjonarnych oraz w ramach leczenia ambulatoryjnego.

Tab. 7. Liczba osób i rodzin objętych leczeniem odwykowym

	2019	2020	2021
Liczba osób objętych terapią	11	11	15
Liczba rodzin z problemem alkoholowym	10	8	10
Liczba rodzin z problemem narkotykowym	0	0	0

Ośrodek Pomocy Społecznej

Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Mieście nad Wartą realizuje zadania Gminy w obszarze pomocy społecznej, w tym udziela wsparcia osobom i rodzinom z problemem uzależnień i przemocy w rodzinie. Poniższa tabela przedstawia dane liczbowe dotyczące liczby rodzin objętych pomocą Ośrodka.

Tab. 8. Liczba rodzin objęta pomocą społeczną w latach 2019-2021

	2019	2020	2021
Liczba rodzin objętych pomocą ogółem	311	280	240
Liczba rodzin z problemem alkoholowym	28	26	25
Liczba rodzin z problemem narkotykowym	0	0	0
Liczba rodzin z problemem przemocy w rodzinie	7	8	6

Zakres świadczonej pomocy uzależniony jest od zdiagnozowanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej problemów osoby i rodziny wymagającej wsparcia. Osoby i rodziny, w których występuje problem uzależnienia od alkoholu lub innych środków psychoaktywnych objęte są pomocą finansową oraz pomocą rzeczową, w tym w formie gorącego posiłku, pracą socjalną, usługami Asystenta rodziny oraz innymi formami wsparcia w zależności od zdiagnozowanych problemów i potrzeb. Motywowane są również do podjęcia leczenia. W strukturze Ośrodka działa Sekcja Profilaktyki Uzależnień i Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Punkt Interwencji Kryzysowej, Punkt Informacyjno-Konsultacyjny w Boguszynie oraz Placówka Wsparcia Dziennego „Świetlica Słoneczko”. Ośrodek jest realizatorem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Zespół Interdyscyplinarny ds. przemocy w rodzinie i grupy robocze

Zespół Interdyscyplinarny realizuje zadania wynikające z ustawy z dnia z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. W jego skład wchodzi również przedstawiciele Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Dane dotyczące prowadzonych Niebieskich Kart przedstawia poniższa tabela.

Tab. 9. Dane liczbowe dotyczące prowadzonych Niebieskich Kart

	2019	2020	2021
Liczba nowych Niebieskich Kart	23	28	26
Liczba NK w rodzinie z problemem alkoholowym	12	17	10

Zespół Interdyscyplinarny diagnozuje problemy przemocy w rodzinie, prowadzi działania w zakresie przeciwdziałania zjawisku przemocy w rodzinie, podejmuje interwencje w środowiskach dotkniętych przemocą domową, rozpowszechnia informacje o instytucjach, osobach i możliwościach uzyskania pomocy i wsparcia w środowisku lokalnym, inicjuje również działania w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie. Zespół w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy w rodzinie powołuje grupy robocze w celu opracowania i realizacji planu pomocy. W przypadku osób nadużywających alkoholu, stosujących przemoc i niepodejmujących leczenia odwykowego, Zespół kieruje wnioskiem do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w celu zobowiązania danej osoby do podjęcia leczenia odwykowego. Nadzór nad realizacją orzeczenia Sądu w przedmiocie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu realizuje kurator sądowy, mogący wchodzić w skład grupy roboczej. Członkowie grup roboczych, wobec osób nadużywających alkoholu przeprowadzają rozmowy pod kątem nadużywania alkoholu, informują o możliwościach podjęcia leczenia oraz o koniecznych do zrealizowania działaniach. Podejmują działania o charakterze korekcyjnym. Monitorują sytuację poprzez wizyty w środowisku, w tym również prowadzą pracę socjalną. Członkowie grup roboczych w ramach swoich kompetencji podejmują także oddziaływanie wobec osób najbliższych, narażonych na problem współzależnienia, m.in. diagnozują potrzeby, opracowują plan pomocy, świadczą pomoc w formie poradnictwa rodzinnego, prawnego czy psychologicznego.

Komenda Powiatowa Policji w Środzie Wielkopolskiej

Z informacji Komendy Powiatowej Policji w Środzie Wielkopolskiej wynika, że liczba zatrzymanych, kierujących pojazdami pod wpływem napojów alkoholowych w roku 2021 wzrosła w stosunku do roku 2020, natomiast zmalała w stosunku do 2019 roku.

Tab. 10. Dane liczbowe Komendy Powiatowej Policji w Środzie Wielkopolskiej

	2019	2020	2021
Liczba zatrzymanych kierujących pojazdami pod wpływem napojów alkoholowych na terenie gminy	30	12	22

Liczba zatrzymanych do wytrzeźwienia, w tym:	0	1	0
liczba osób nieletnich	0	0	0

III. Analiza badanych problemów oraz cele Programu

Cele Programu to przyszłe stany, które zamierzamy osiągnąć dzięki konkretnym działaniom. Na podstawie analizy danych zebranych na potrzeby sporządzenia niniejszego Programu, zostały zdefiniowane cele możliwe do osiągnięcia.

Problemy wynikające z diagnozy (analiza każdego problemu wynikającego z diagnozy)	Cele możliwe do osiągnięcia (każdy problem ma opisane cele)
Wśród młodzieży szkolnej są osoby deklarujące picie alkoholu	<u>Cel główny:</u> Ograniczenie liczby pijących nieletnich <u>Cel szczegółowy:</u> Zapewnienie udziału w programach rekomendowanych
Młodzi ludzie są zdania, że na terenie gminy mogą łatwo kupić alkohol.	<u>Cel główny:</u> Ograniczenie możliwości zakupu alkoholu przez nieletnich <u>Cel szczegółowy:</u> Zapewnienie osobom handlującym alkoholem udziału w szkoleniach
Dorośli mieszkańcy gminy zwracają uwagę na problem picia alkoholu przez młodzież.	<u>Cel główny:</u> Ograniczenie liczby pijących nieletnich <u>Cel szczegółowy:</u> Zapewnienie udziału w programach rekomendowanych w zakresie profilaktyki uniwersalnej i selektywnej
Z badań wynika, że młodzież zna w swoim otoczeniu osoby, które zażywają narkotyki	<u>Cel główny:</u> Zmniejszenie liczby osób zażywających narkotyki <u>Cel szczegółowy:</u> - zapewnienie udziału uczniów w programach profilaktycznych - zapewnienie udziału rodziców w warsztatach
Z badań wynika, że niewielki procent ankietowanych uczniów miało w swoim życiu kontakt z substancjami odurzającymi.	<u>Cel główny:</u> Ograniczenie możliwości kontaktu z substancjami psychoaktywnymi <u>Cele szczegółowe:</u> zapewnienie udziału w programach i kampaniach społecznych nt. szkodliwości zażywania narkotyków

<p>Badani mieszkańcy gminy deklarują, że nie tylko znają osoby, które doznają przemocy od osób najbliższych, ale także wobec nich osoby bliskie przemoc stosowały lub nadal stosują</p>	<p><u>Cel główny:</u> Ograniczenie przypadków przemocy w rodzinie</p> <p><u>Cele szczegółowe:</u> - zapewnienie dostępu do programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc - zapewnienie dostępu do pomocy psychologicznej dla osób stosujących przemoc - zwiększenie kompetencji członków grup roboczych w zakresie pracy z osobami doznającymi przemocy i stosującymi przemoc w rodzinie</p>
<p>Badani uczniowie szkół podstawowych deklarują, iż doświadczają w szkole przemocy rówieśniczej.</p>	<p><u>Cel główny:</u> Ograniczenie przypadków przemocy rówieśniczej</p> <p><u>Cele szczegółowe:</u> - zapewnienie udziału w programach profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania agresji i przemocy rówieśniczej - zapewnienie uczniom doznającym przemocy rówieśniczej możliwości korzystania z pomocy psychologicznej - przeprowadzenie kampanii społecznej dla sprawców przemocy w celu motywowania do zmiany zachowania</p>

IV. Zadania do realizacji w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałaniu Narkomanii dla Gminy Nowe Miasto nad Wartą na lata 2022-2025

1. Zadania realizowane z Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025, w ramach celu operacyjnego 2 - Profilaktyka uzależnień.

W wykazie zadań służących realizacji tego celu znajdują się zadania regulacyjne w części: Uzależnienie od alkoholu p. 4 „Zmniejszanie dostępności fizycznej i ekonomicznej alkoholu”. Są to wskazania dla samorządów gminnych w zakresie **zmniejszania dostępności fizycznej, które stanowią obowiązek wynikający również z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi**. Badania ostatnich dziesięcioleci przyniosły wiele wyników dokumentujących **silną zależność między poziomem konsumpcji alkoholu, a wieloma problemami zdrowia i porządku publicznego**. Alkohol powoduje wiele komplikacji zdrowotnych, takich jak zaburzenia psychiczne i behawioralne związane z alkoholem, nowotwory, zatrucia, alkoholową marskość wątroby, choroby serca i inne groźne choroby. Konsumpcja alkoholu związana jest również z zakłóceniami porządku publicznego i przemocą w rodzinie.

Jest wiele badań, które pokazują, że dostępność alkoholu ma kluczowe znaczenie dla wielkości konsumpcji. **Wzrost liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych, przedłużenie godzin ich otwarcia, samoobsługa, prowadzą do wzrostu konsumpcji, natomiast ograniczenie dostępności – do jej spadku**. Dostępność ma więc wpływ na wielkość konsumpcji, a ta z kolei na rozpowszechnienie problemów społecznych.

Z analizy danych zebranych na potrzeby konstruowania niniejszego Programu wynika, że dostępność alkoholu w gminie Nowe Miasto nad Wartą jest duża. **Powołując się na zapis art. 12. ust.7 ustawy cyt.:**

„Maksymalna liczba zezwoleń, o której mowa w ust. 1, usytuowanie miejsc sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych oraz godziny sprzedaży napojów alkoholowych uwzględniają postanowienia gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych”.

Lp.	Sugerowane działania w zakresie ograniczenia dostępności alkoholu w Gminie
1.	Obniżenie liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych pozostających poza obiegiem prawnym (niewykorzystanych).
2.	Ograniczenie godzin nocnej sprzedaży napojów alkoholowych w placówkach detalicznych (sklepy, w tym na stacjach paliw).

W uzasadnieniu sugerowanych działań:

- Bardzo wysokie liczby zezwoleń pozostających poza obiegiem prawnych (niewykorzystanych) świadczą o bardzo dużej dostępności Alkoholu w Gminie.
- Wartość sprzedaży napojów alkoholowych w placówkach handlujących alkoholem w Gminie w latach 2018 - 2021 sukcesywnie wzrasta. W 2021 roku w porównaniu z 2018 r. jest to wzrost o kwotę 1 294 358,08 zł, co jednoznacznie wskazuje na **bardzo dużą, wzrastającą** dostępność alkoholu, a tym samym wzrastającą liczbę problemów generowanych przez spożywanie alkoholu. Wzrosła również kwota, którą rocznie przeznaczają się na zakup alkoholu w przeliczeniu na mieszkańca Gminy Nowe Miasto nad Wartą. W roku 2021 jest to kwota **693,41zł**.

2. Zadania realizowane w ramach ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych.

Lp.	ZADANIE	WSKAŹNIKI REALIZACJI ZADAŃ	REALIZATOR
1.	Prowadzenie Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego (PK) <u>Adresaci zadania:</u> osoby uzależnione	-liczba udzielonych porad	Konsultant PK

2. Udzielenie rodzinom, w których występują problemy uzależnień pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Lp.	ZADANIE	WSKAŹNIKI REALIZACJI ZADAŃ	REALIZATOR
1.	Prowadzenie Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego (PK) <u>Adresaci zadania:</u> -osoby współuzależnione od alkoholu, narkotyków i zachowań behawioralnych -mieszkańcy Gminy	-liczba osób współuzależnionych -liczba innych osób korzystających	Konsultant PK

2.	Prowadzenie i finansowanie bieżącej działalności Placówki Wsparcia Dziennego „Świetlica Słoneczko” <u>Adresaci zadania:</u> dzieci i młodzież ,rodzice/opiekunowie	-liczba uczestników dorosłych , dzieci	Wychowawcy z odpowiednimi kwalifikacjami Ośrodek Pomocy Społecznej(OPS)
3.	Organizowanie i finansowanie programów i zajęć opiekuńczo – wychowawczych dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym oraz przemocą w rodzinie w świetlicach <u>Adresaci zadania:</u> dzieci i młodzież	-liczba osób uczestniczących w programach i zajęciach	Instruktorzy programów OPS
4.	Organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży poprzez finansowanie w szczególności: - półkolonii, obozów profilaktycznych -innych form wypoczynku i spędzania wolnego czasu <u>Adresaci zadania:</u> dzieci i młodzież	-liczba osób uczestniczących w organizowanych formach wypoczynku	Instruktorzy zajęć OPS
5.	Organizowanie i finansowanie dożywiania dzieci z rodzin uzależnionych bądź zagrożonych uzależnieniem od alkoholu oraz dotkniętych przemocą w rodzinie uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych <u>Adresaci zadania:</u> dzieci i młodzież	-liczba osób uczestniczących w programach i zajęciach	OPS
6.	Realizacja Programów dla członków rodzin dzieci i młodzieży uczestniczących w zajęciach opiekuńczo – wychowawczych <u>Adresaci zadania:</u> Rodzice/opiekunowie, inni członkowie rodzin dzieci i młodzież	-liczba osób uczestniczących w programach	Realizatorzy Programów OPS

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działania na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych.

Lp.	ZADANIE	WSKAŹNIKI REALIZACJI ZADAŃ	REALIZATOR
1.	Realizacja programów rekomendowanych z zakresu profilaktyki uniwersalnej	-liczba osób objętych działaniami profilaktycznymi,	Instruktorzy programów rekomendowanych

	<u>Adresaci zadania:</u> uczniowie, rodzice, nauczyciele	Liczba osób przeszkolonych do realizacji profilaktycznych programów	nauczyciele
2.	Realizacja działań profilaktycznych z elementami pozalekcyjnych zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży <u>Adresaci zadania:</u> uczniowie szkół, rodzice	-liczba osób uczestniczących w zajęciach	Osoby posiadające odpowiednie kwalifikacje
3.	Organizowanie szkoleń, konferencji, debat w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień w tym behawioralnych oraz przemocy w rodzinie <u>Adresaci zadania:</u> członkowie GKRPA, sprzedawcy napojów alkoholowych, pracownicy placówki wsparcia dziennego, świetlic opiekuńczo-wychowawczej, osoby realizujące gminny program	-liczba osób objętych działaniami profilaktycznym i edukacyjnymi	Wykładowcy z potwierdzonymi kwalifikacjami
4.	Upowszechnianie wiedzy nt. spektrum płodowych zaburzeń alkoholowych (FASD) <u>Adresaci zadania:</u> mieszkańcy Gminy, młodzież szkolna	- liczba szkoleń dla osób dorosłych - liczba szkoleń dla młodzieży	Edukator FASD
5.	Udział w lokalnych i ogólnopolskich kampaniach profilaktycznych (organizacja i finansowanie na szczeblu lokalnym) <u>Adresaci zadania:</u> uczniowie szkół oraz dorośli	- liczba materiałów informacyjno-edukacyjnych przekazanych szkołom, instytucjom pomocowym, organizacjom pozarządowym	OPS
6.	Organizowanie zajęć z dziećmi uczestniczącymi w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych <u>Adresaci zadania:</u> dzieci i młodzież	-liczba osób uczestniczących w zajęciach	OPS

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów uzależnień

Lp.	ZADANIE	WSKAŹNIKI REALIZACJI ZADAŃ	REALIZATOR
1.	Wspieranie działalności stowarzyszeń, organizacji i osób fizycznych w zakresie: organizacji szkoleń, warsztatów psychoedukacyjnych, zajęć rehabilitacyjnych, imprez trzeźwościowych dla osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu wzmacniających proces zdrowienia z choroby	- liczba uczestników zajęć rehabilitacyjnych, trzeźwościowych, warsztatów psychoedukacyjnych - liczba udzielonych informacji, porad	OPS

	alkoholowej, prowadzenie grup wsparcia <u>Adresaci zadania:</u> mieszkańcy Gminy		
--	---	--	--

5. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej i klubów integracji społecznej.

Lp.	ZADANIE	WSKAŹNIKI REALIZACJI ZADAŃ	REALIZATOR
1.	Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez finansowanie uczestnictwa osób uzależnionych w Centrum Integracji Społecznej/Klubie Integracji Społecznej <u>Adresaci zadania:</u> osoby skierowane do uczestnictwa w CIS/KIS	-liczba uczestników zajęć	OPS

6. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i art. 15 ustawy (zakaz reklamy i sprzedaży alkoholu nieletnim) oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego

Zadanie to oznacza, iż w przypadku złamania zakazów promocji i reklamy napojów alkoholowych oraz zakazu sprzedaży alkoholu niepełnoletnim lub nietrzeźwym, sprzedaży pod zastaw i na kredyt, gmina może podejmować interwencje oraz występować przed sądem jako oskarżyciel publiczny, czyli występować bezpośrednio do sądu z aktem oskarżenia. Najpopularniejszą formą działań gmin w omawianym zakresie jest zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa, o którym mowa w art. 43 lub art. 45 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.⁵⁾

Lp.	ZADANIE	WSKAŹNIKI REALIZACJI ZADAŃ	REALIZATOR
1.	Interwencje i kontrole w zakresie przestrzegania zasad i warunków wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych <u>Adresaci zadania:</u> przedsiębiorcy prowadzący sprzedaż napojów alkoholowych	-liczba interwencji -liczba przeprowadzonych kontroli	GKRPA/Urząd Gminy
2.	Organizowanie szkoleń dla właścicieli, sprzedawców napojów alkoholowych <u>Adresaci zadania:</u> przedsiębiorcy prowadzący sprzedaż napojów alkoholowych	-liczba przeprowadzonych szkoleń	GKRPA OPS

⁵⁾ Rekomendacje do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2022 roku, PARPA Warszawa 2021.

3.	<p>Podjęmowanie interwencji spowodowanych zakłócaniem porządku publicznego przez osoby nietrzeźwe lub będące pod wpływem substancji psychoaktywnych, lub będących sprawcami przemocy</p> <p><u>Adresaci zadania:</u> mieszkańcy Gminy</p>	-liczba interwencji	Komenda Powiatowa Policji

7. Działania Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Nowym Mieście nad Wartą

Lp.	ZADANIE	WSKAŹNIKI REALIZACJI ZADAŃ	REALIZATOR
1.	<p>Podjęmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu wobec osób uzależnionych od alkoholu, w tym kierowane do biegłych orzekających w przedmiocie uzależnienia.</p> <p><u>Adresaci zadania:</u> osoby wnioskowane do procedury</p>	<ul style="list-style-type: none"> - liczba przyjętych wniosków - liczba osób, które podjęły leczenie dobrowolne - liczba osób, które zostały skierowane na badanie przez biegłych liczba wniosków skierowanych do sądu 	GKRPA
2.	<p>Realizowanie działań kontrolnych w stosunku do podmiotów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych</p> <p><u>Adresaci zadania:</u> Właściciele i sprzedawcy punktów sprzedaży napojów alkoholowych</p>	<ul style="list-style-type: none"> - liczba zaplanowanych kontroli - liczba przeprowadzonych kontroli 	GKRPA
3.	<p>Opiniowanie wniosków przedsiębiorców ubiegających się o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.</p> <p><u>Adresaci zadania:</u> przedsiębiorcy ubiegający się o wydanie zezwolenia na sprzedaż i podawanie alkoholu</p>	- liczba zaopiniowanych wniosków	GKRPA
4.	<p>Udział członków komisji w pracach zespołu interdyscyplinarnego i grupie roboczej ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.</p> <p><u>Adresaci zadania:</u> osoby zgłoszone do procedury Niebieskie Karty</p>	- liczba spotkań grup roboczych, w których uczestniczyli członkowie gminnych komisji	GKRPA

V. Zasoby Gminy w rozwiązywaniu problemów uzależnień.

Bardzo użyteczną metodą przy określaniu priorytetów działań w pracach nad Gminnym Programem była analiza SWOT, oceniająca zarówno wewnętrzne, jak i zewnętrzne czynniki wpływające na realizację zadań. Wyniki analizy są następujące:

Mocne strony	Szanse
Duża i wzrastająca liczba wartościowych ofert programów rekomendowanych dla szkół.	Możliwości realizowania programów rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy w rodzinie
Obowiązek szkół w zakresie realizacji szkolnych rekomendowanych programów wychowawczo - profilaktycznych.	Udział w kampaniach ogólnopolskich dotyczących przeciwdziałania uzależnieniom.
Środki finansowe niezbędne do realizacji zadań.	Dobra współpraca z podmiotami działającymi na rzecz uzależnionych lub zagrożonych uzależnieniem.
Dobre warunki lokalowe potrzebne do realizacji zaplanowanych działań.	Współpraca z Zespołem interdyscyplinarnym do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
Podnoszenie kwalifikacji przez przedstawicieli grup zawodowych realizujących zadania w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy w rodzinie.	Rosnąca aktywność środowiska lokalnego na rzecz profilaktyki uzależnień
Działanie świetlic prowadzących zajęcia z dziećmi	Dotarcie do szerokiej grupy mieszkańców z ofertą działań profilaktycznych
Działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	
Działania OPS w zakresie pracy socjalnej i profilaktyki	
Słabe strony	Zagrożenia
Niska świadomość społeczna w zakresie problematyki nadużywania alkoholu oraz innych uzależnień	Stosunkowo łatwy dostęp do substancji psychoaktywnych ,zarówno legalnych jak i nielegalnych
Społeczne przyzwolenie na spożywanie alkoholu i nadmierowe używanie urządzeń elektronicznych szczególnie przez dzieci i młodzież.	Zjawisko przemocy w rodzinie.
Deficyty w zakresie wiedzy na temat FASD.	Szkody społeczne spowodowane zjawiskiem uzależnień behawioralnych.
Akceptacja sprzedaży alkoholu osobom nieletnim i nietrzeźwym.	Wzrost spożycia napojów alkoholowych w Gminie
Duże zaangażowanie uczniów w nadmierowe korzystanie z urządzeń elektronicznych.	Niechęć do podejmowania leczenia przez uzależnionych oraz do współpracy w tym zakresie osób współuzależnionych.
Mało efektywna procedura zobowiązania do leczenia odwykowego.	
Ograniczona dostępność do placówek medycznych świadczących usługi w zakresie leczenia uzależnień.	

W realizacji zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025 uczestniczyć będą następujące podmioty:

1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Nowym Mieście nad Wartą;
2. Instytucje kultury, sportu;
3. Punkt Konsultacyjny w Boguszynie;
4. Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Mieście nad Wartą;
 - Zespół Interdyscyplinarny;
 - Placówka Wsparcia Dziennego „Świetlica Słoneczko” w Boguszynie;
 - Punkt Interwencji Kryzysowej Boguszyn;
5. Placówki oświatowe:
 - Szkoła Podstawowa, Przedszkola;
6. Organizacje pozarządowe;
7. Instytucje powiatowe, zapewniające specjalistyczną pomoc mieszkańcom gminy:
 - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Środzie Wielkopolskiej;
 - Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Środzie Wielkopolskiej;
8. Placówki służby zdrowia;
9. Komenda Powiatowa Policji w Środzie Wielkopolskiej.

VI. Koordynowanie zadań Programu

Realizatorem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025 jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Mieście nad Wartą.

VII. Finansowanie zadań Programu

1. Źródłem finansowania zadań programu są środki finansowe wnoszone z tytułu rocznych opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.
2. Wysokość środków finansowych na realizację Programu na dany rok kalendarzowy uchwała Rada Gminy w Nowym Mieście nad Warta w uchwale budżetowej.
3. Odrębne źródło finansowania zadań Programu mogą stanowić środki zewnętrzne, w tym środki z funduszy Unii Europejskiej.

4. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Nowym Mieście nad Wartą:

- 1) ustala się wynagrodzenie dla członków Komisji za udział w posiedzeniu Komisji:
 - dla Przewodniczącego Komisji: 450,00 zł (słownie: czterysta pięćdziesiąt złotych 00/100),
 - dla pozostałych członków Komisji: 350,00zł (słownie: trzysta pięćdziesiąt złotych 00/100),
- 2) wynagrodzenie wypłacane jest na podstawie podpisanego przez Przewodniczącego Komisji zestawienia liczby odbytych posiedzeń wraz z listami obecności.
- 3) członkowie Komisji otrzymują diety, zwrot kosztów przejazdów i noclegów z tytułu wyjazdów na szkolenia, kursy, konferencje oraz zwrot kosztów przejazdów w związku z wykonywanymi zadaniami na zasadach obowiązujących — przysługujących pracownikowi z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju.

VIII. Ewaluacja realizacji zadań programu

Przedmiotem ewaluacji będzie skuteczność podejmowanych działań, w oparciu o analizę założonych wskaźników, ocenianych w miarę potrzeb. Będzie miała charakter praktyczny - dane będą analizowane w celu dostarczania wniosków i rekomendacji praktycznie użytecznych dla władz lokalnych, jak również dla osób zawodowo i społecznie zajmujących się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień oraz przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie. Ewaluacja pozwoli na uściślenie współpracy wszystkich podmiotów zaangażowanych w realizację tego Programu. Monitorowanie sytuacji występujących zagrożeń w środowisku lokalnym jest podstawą do właściwego rozeznania skali problemów uzależnień i przemocy w rodzinie w Gminie Nowe Miasto nad Wartą, a w konsekwencji do planowania działań profilaktycznych adekwatnie do potrzeb, na kolejne lata obowiązywania tego Programu. Monitorowanie stanu tych problemów będzie odbywało się we współpracy z realizatorami programu. Monitoring będzie przeprowadzony poprzez: analizę wskaźników realizowanych zadań tego Programu, wymianę informacji między instytucjami, organizacjami i podmiotami realizującymi zadania Programu, opracowanie wniosków oraz priorytetów na kolejne lata. Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Mieście nad Wartą we współpracy z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przygotowuje raport z wykonania w danym roku Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz

Przeciwdziałania Narkomanii i efektów jego realizacji, który Wójt Gminy przedkładać będzie radzie Gminy w terminie do 30 czerwca roku następującego po roku, którego dotyczy raport.

IX. Materiały źródłowe

1. Sierosławski J. Używanie alkoholu i narkotyków przez młodzież szkolną. Raport z ogólnopolskich badań ankietowych zrealizowanych w 2019 r. ESPAD 2019. Warszawa 2020.
2. J. Moskalewicz, J. Sierosławski, K. Dąbrowska, *Dostępność fizyczna alkoholu a szkody zdrowotne*, „Alkoholizm i narkomania”, tom 18, nr 4/2005.
3. Budowa gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych z wykorzystaniem metody drzewa problemów – drzewa celów. Katarzyna Łukowska, Katarzyna Okulicz-Kozaryn, Fundacja ETOH, Warszawa 2016.
4. Rekomendacje do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2022 roku, PARPA Warszawa 2021.
5. Narodowy Program Zdrowia na lata 2021-2025 (Dz. U. z 2021 r. poz. 642).
6. Problemy związane z dostępnością alkoholu – środowiskowe metody zapobiegania, Świat Problemów 2001.
7. Large R., (2021), *Nastolatki 3.0*. Raport z ogólnopolskiego badania uczniów, Warszawa:
NASK – Państwowy Instytut Badawczy.
8. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Nowe Miasto nad Wartą na lata 2016-2025

Przewodniczący Rady
/-/ Waldemar Tomaszewski